Amagar les evidències perjudica el dret a l'educació

written by Marta Soler | 14 de March de 2023

Entre altres, hi ha tres posicions sobre les evidències científiques amb impacte social en educació. La més estesa és ocultar aquestes evidències a les famílies, l'alumnat, el professorat i la ciutadania en general; entre els qui més alimenten aquesta actitud, hi ha persones, grups, moviments i empreses disfressades de fundacions o associacions que constitueixen un negoci privat de l'educació que genera uns resultats molt inferiors als que és possible obtenir especialment entre les poblacions més desafavorides. La segona actitud és la dels que aclareixen quines són aquestes evidències i argumenten també amb transparència per què proposen actuacions contràries a elles deixant democràticament que siga la ciutadania, famílies, estudiants i professorat els que decidisquen el que fan; malauradament, aquesta opció és molt poc comú al nostre sistema escolar, la majoria dels qui proposen actuacions contràries a les evidències les oculten. La tercera actitud és la dels que expliquen no només les evidències, sinó les fonts de les mateixes, a les quals hui pot accedir ja tota la ciutadania; aquesta és l'actitud dels qui aconsegueixen les millores més grans de resultats educatius de tota la població, incloent-hi l'alumnat més

vulnerable.

Durant el 2020, sortíem als balcons a aplaudir l'enorme i admirable esforç que estava fent el personal sanitari i que, no obstant, obtenia davant del COVID uns resultats molt inferiors als actuals. La nostra situació va millorar sensiblement des que van aparéixer les evidències científiques d'impacte social en la forma de vacunes. La nostra salut és el resultat d'una multiplicació entre l'esforç del personal sanitari i les evidències científiques d'impacte social; per molt alt que siga un d'aquests factors, si l'altre és proper a zero, la salut no millora o millora molt poc. No haguera solucionat la situació que el personal sanitari es posara a reflexionar sobre la seua pràctica o comentar les seues experiències obviant les evidències científiques, no ho van fer; van aplicar les evidències així que les van tenir a la seua disposició, aconseguint així la millora de la nostra salut.

Exactament passa el mateix en tots els altres àmbits de la societat i, entre ells, en l'educació. La dedicació admirable de gran part del professorat no obté grans millores perquè s'amaguen en la seua formació les evidències científiques d'impacte social. Quan un company va publicar en aquest mateix *Periódico Educación* un article perquè tothom poguera detectar en 3 minuts si el que explicava algú en la formació docent tenia validesa científica o no, millorava els resultats o no, va rebre molts comentaris incloent-ne un de molt significatiu del director d'un centre educatiu: "Supose que tens clar que estaran contractant sicaris, no?". L'ocultament està sostingut per tants interessos i tan diversos que tothom sap l'agressivitat amb què reaccionen els qui utilitzen l'educació per al seu ànim de lucre o de protagonisme.

La resposta a aquest tipus d'agressivitats és l'article 27

de la Declaració Universal de Drets Humans que estableix el dret de tota persona a participar en el progrés científic i en els beneficis que se'n deriven. Per sort, cada vegada hi ha més valents que no se sotmeten a aquesta censura ni a aquests interessos, que expliquen a tota la població i posen gratuïtament a Internet les evidències científiques d'impacte social que cada vegada consulten més famílies, estudiants, professorat i tota mena agents socials.

Són les persones que posen com a principal prioritat del sistema educatiu universal el motiu pel qual fa dos segles va ser proclamat per les persones i col·lectius revolucionaris com a part de la proclamació de les democràcies modernes. Són persones sinceres, que no amaguen a la ciutadania allò que tenen dret a saber. Qui crega que la seua pròpia idea o la seua pròpia experiència és millor que les evidències científiques que ho diga al professorat que està formant o a les famílies del seu centre educatiu. El que no té cap justificació ni professional ni científica ni ètica és que s'amaguen.